

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Ветеринарні превентивні технології незаразних хвороб коней»

Ступінь вищої освіти: Магістр
Спеціальність: 211 «Ветеринарна медицина»
Освітня програма: «Ветеринарна медицина»
Рік навчання: 6, семестр: 12
Форма здобуття вищої освіти: денна
Кількість кредитів ЄКТС: 1
Мова викладання: українська

Лектор навчальної
дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБіП України

Доцент Бородиня Валентина Іванівна

borodynia_vi@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/enrol/index.php?id=2100>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Клінічна навчальна дисципліна «Превентивні ветеринарні технології забезпечення здоров'я коней» включає теми, які охоплюють питання, як фізіологічних основ і сучасних технологій розмноження коней, так і фізіологічних та патологічних процесів, які відбуваються протягом репродуктивного життя, вагітності, родів, післяродового періоду, у статевих органах і молочній залозі коней.

Дисципліна дає розуміння і практичне бачення актуальності розробки і запровадження у галузь конярства новітніх методів профілактики і терапії неплідності, хвороб молочної залози, діагностики жеребності, оцінки стану геніталій кобил, внутрішньоутробного розвитку плода, розробки методів оцінки імунного гомеостазу у тварин за періодами вагітності та методів корекції імунного дисбалансу, профілактики захворювань у різні періоди жеребності, родів, післяродового періоду, функціональних розладів яєчників, ветеринарного забезпечення сучасних методів біотехнології відтворення коней.

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у галузі ветеринарного акушерства, гінекології і біотехнології відтворення коней або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень, упровадження інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог;

- – знання та розуміння ветеринарного акушерства, гінекології і андрології як науки та навчального предмета і його значення для гармонійного формування наукової картини світу, а також розуміння специфіки професійної діяльності в галузі в цілому і конярстві зокрема;
- – здатність до набуття спеціальних концептуальних знань на рівні новітніх досягнень науки, які є основою для інтегрального мислення та інноваційної

діяльності, зокрема в контексті навчальної, навчально-методичної роботи і подальшої професійної діяльності;

- – здатність до аналізу власної професійної діяльності щодо реалізації мети і завдань закладу освіти, до професійної самоосвіти, особистісного зростання, проектування подальших освітніх компетентностей.

загальні компетентності (ЗК): володіти культурою мислення, здатністю до узагальнення, аналізу, сприйняття інформації, постановки мети і вибору шляхів її досягнення;

- – вміти логічно вірно, аргументовано і ясно сформулювати усну та письмову мову;
- – вміти використовувати нормативні документи в своїй діяльності;
- – усвідомлювати соціальну значущість своєї майбутньої професії, володіти високою мотивацією до виконання професійної діяльності;
- – володіти основними методами захисту виробничого персоналу і населення від можливих наслідків аварій, катастроф, стихійних лих;
- – використовувати знання іноземної та латинської мов для отримання інформації професійного характеру з іноземних і вітчизняних джерел;
- – здійснювати економічний аналіз і прогноз своєї діяльності;
- – прагнути до встановлення міжнародних контактів для підвищення професійного рівня і обміну досвідом;
- – використовувати основні закони природничо-наукових дисциплін в професійної діяльності;
- – здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами інших галузей знань/видів економічної діяльності);
- – здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

спеціальні (фахові) компетентності (ФК): вміти правильно користуватися медико-технічною та ветеринарною апаратурою та інструментарієм в лабораторних, діагностичних і лікувальних цілях і володіти технікою обстеження тварин;

- – знати основи загальної профілактики і загальної терапії при акушерсько-гінекологічній патології тварин;
- – знати спеціальну патологію, терапію і профілактику акушерсько-гінекологічної патології;
- – проводити клінічне обстеження і призначати необхідне лікування відповідно до поставлених діагнозів;
- – здійснювати необхідні діагностичні акушерсько-гінекологічні заходи.
- – знати методи асептики і антисептики і їх застосування;
- – здійснювати профілактику, діагностику та лікування тварин з акушерсько-гінекологічною патологією при отруєннях та радіаційних ураженнях;
- – проводити ветеринарно-санітарну оцінку і контроль виробництва безпечної продукції тваринництва і рослинництва, знати правила перевезення вантажів, підконтрольних ветеринарній службі;
- – вміти застосовувати інноваційні методи наукових досліджень у ветеринарії;
- – здатність організовувати нагляд і контроль виробництва, зберігання, транспортування та реалізації продукції тваринного і рослинного походження;
- – здатність здійснювати маркетинг і менеджмент ветеринарних засобів і послуг у ветеринарній медицині;

- – здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед працівників галузі.

Програмні результати навчання навчальної дисципліни:

1. Володіти державною та іноземною (іноземними) мовами для можливості усного й письмового спілкування з фахівцями галузі та представниками інших професій і галузей з метою вирішення професійних завдань, для роботи з національними і міжнародними нормативно-правовими актами, науковими працями, методичними розробками, рекомендаціями, інструкціями тощо.
2. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності, а також розуміти необхідність постійного підвищення рівня професійної кваліфікації.
3. Володіти методами та методиками державного (внутрішнього) контролю на підконтрольних потужностях для гарантування безперебійного виробництва тваринницької продукції і безпечності харчового ланцюга, уміти контролювати, оцінювати та управляти ризиками, пов'язаними з належним рівнем відтворення тварин для забезпечення рентабельності тваринницьких підприємств і галузі в цілому.
4. Володіти алгоритмами дій щодо коней із різноманітними захворюваннями репродуктивних органів, стійкою неплідністю і визначенням шляху оптимального господарського призначення і використання одержаної від них продукції та надання рекомендацій щодо їх подальшого використання.
5. Володіти знаннями про акушерські, гінекологічні та андрологічні хвороби різної етіології та уміти застосовувати адекватні методи і методики клінічних, лабораторних, спеціальних досліджень для контролю стану здоров'я коней різних вікових груп, та подальшого доцільного використання і експлуатації.
6. Знати клінічні, лабораторні, інструментальні тощо методи і методики дослідження хворих тварин для визначення ефективних методів їх лікування та профілактики акушерсько-гінекологічної патології.
7. Уміти планувати і здійснювати контроль та проводити моніторинг стану відтворення коней на підконтрольних потужностях різної форми власності, визначати і реалізувати сучасні програми їх відтворення, впроваджувати сучасні технології, програмне забезпечення і передовий виробничий досвід, наукові напрацювання, технічні засоби, прилади, інструменти, фармакологічні засоби, кормові добавки, премікси, та інші безпечні і якісні засоби ветеринарної медицини.
8. Мати навички стандартного та розширеного державного контролю за переміщенням коней і біологічної сировини (сперми, ембріонів ооцитів) на державному кордоні України та транспорті, призначених для подальшого репродуктивного використання у тваринницьких потужностях різного спрямування та проводити кваліфіковану оцінку їх відтворювальної здатності та якості.
9. Володіти методами та методиками ветеринарно-санітарного оцінювання систем і способів утримання, догляду, годівлі, напування та експлуатації коней, стану тваринницьких об'єктів, належної експлуатації технологічного обладнання тощо і їх ролі у виникненні й поширенні акушерсько-гінекологічної патології та впливу цих чинників на репродуктивну здатність коней та одержання від них здорового життєздатного приплоду, а також безпечної та якісної продукції, та біологічної сировини.

11. Володіти знаннями та практичними вміннями, необхідними для здійснення державного (внутрішнього) ветеринарно-санітарного контролю за станом репродуктивних органів і відтворювальною здатністю коней на потужностях з вирощування ремонтних тварин для галузі конярства (племінні господарства, елевери, кінні заводи, ферми, іподроми) та одержання продукції та біологічної сировини.

12. Володіти принципами, методами та процедурами дотримання належних санітарно-гігієнічних умов на потужностях та контролю за параметрами мікроклімату приміщень різного технологічного призначення, а також методами оцінювання їх безпечності та якості щодо впливу на відтворювальну здатність коней.

13. Володіти навичками та знаннями, необхідними для ведення ветеринарного обліку коней з різним фізіологічним, репродуктивним і продуктивним статусом, вмінням визначати за записами облікових документів їх фізіологічний стан та оформляти звітну та іншу необхідну документацію як в паперовому, так і в електронному вигляді, працювати з інформаційними технологіями і програмним забезпеченням на сучасних потужностях різних форм власності.

14. Володіти методами контролю технологічних процесів на потужностях щодо ризиків виникнення розладів репродуктивної функції коней внаслідок недотримання виробничих параметрів.

15. Мати необхідні знання та вміння для здійснення судово-ветеринарної експертизи згідно з чинним законодавством.

16. Володіти методами контролю ефективності проведення санації різних потужностей з виробництва і переробки продуктів тваринництва відповідно до вимог національних і міжнародних нормативно-правових актів.

17. Уміти проводити необхідні клінічні та лабораторні дослідження для загальної ветеринарної превенції, здійснювати кваліфіковане оцінювання систем і способів утримання і експлуатації коней, визначати безпечність кормів, кормових добавок тощо, а також забезпечувати належний санітарний стан тваринницьких потужностей.

18. Розуміти суть професії, знати підходи та методи оцінювання різних виробничих ситуацій, володіти абстрактним мисленням та вміти аналізувати можливий подальший перебіг цих ситуацій, уміти приймати обґрунтовані рішення, організовувати та здійснювати якісне виконання прийнятих рішень з дотриманням морально-етичних норм, правил і принципів біобезпеки та біоетики під час використання у професійній діяльності різних біологічних агентів з прагненням до збереження навколишнього середовища.

19. Володіти правовим мисленням і культурним стилем правомірної поведінки у повсякденному житті як у міжособистісних відносинах, так за співпраці із представниками судових та правоохоронних органів під час професійної діяльності.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні , практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінюванн я
-------------	--	--------------------------------------	-----------------	------------------------------

12 семестр				
Модуль 1. Фізіологія та патологія розмноження коней				
<p>Тема 1. Сучасний стан галузі конярства в Україні та світі. Особливості перебігу статевого циклу в кобил</p>	2/0	<p>Знати історію конярства, народногосподарське значення галузі та біологічні особливості коней. Аналізувати стан конярства в країнах світу і в Україні. Використовувати особливості біології відтворення коней та особливості перебігу статевого циклу в кобил у практичній роботі з цим видом тварин.</p>	<p>Написати есе на тему самостійної роботи № 1 та надіслати його до ЕНК.</p>	5
<p>Тема 2. Синхронізація еструсу в кобил</p>	0/2	<p>Знати цілі статевої синхронізації у кобил, методи, схеми і препарати, які використовують для цього. Вміти застосовувати гормональні препарати відповідно до протоколів. Розуміти дію гормональних препаратів на статеву функцію кобил. Аналізувати ефективність застосування різних протоколів синхронізації.</p>	<p>Виконати лабораторну роботу №1 та надіслати звіт до ЕНК.</p>	10
<p>Тема 3. Оцінка репродуктивної цінності кобили</p>	2/0	<p>Розуміти потребу проведення оцінки репродуктивної цінності кобили. Знати порядок, об'єм і послідовність проведення діагностичних досліджень для визначення репродуктивного статусу кобили. Вміти здійснювати діагностичні дослідження і проводити необхідні</p>		

		маніпуляції і процедури усіх частин статевих органів кобили для всебічного аналізу репродуктивного статусу тварини.		
Тема 4. Функціональні розлади відтворення коней	0/2	Знати етіологію, патогенез, клінічні ознаки функціональних розладів яєчників у кобил. Відпрацювати методику, техніку, і прийоми клінічного дослідження кобил за функціональних розладів яєчників. Оволодіти прийомами і навичками діагностики, профілактики та лікування за функціональних розладів яєчників у кобил. Розробити превентивні заходи за функціональних розладів яєчників кобил у господарстві.	Виконати лабораторн у роботу № 2 та надіслати звіт до ЕНК.	5
Тема 5. Оцінка репродуктивної цінності жеребця	2/0	Розуміти значення оцінки репродуктивної цінності (ОРЦ) жеребця, мету та вимоги її проведення. Знати показання для проведення оцінки. Володіти методикою стандартної ОРЦ жеребців. Вміти за результатами (ОРЦ) визначати репродуктивний статус жеребців.		
Тема 6. Імпотенція жеребців-плідників.	0/2	Знати правила підготовки жеребців до андрологічного обстеження.	Виконати лабораторн у роботу № 3 та	5

		<p>Уміти проводити андрологічне обстеження жеребця. Навчитися теоретичним знанням та практичним навикам щодо діагностики неплідності самців. Вивчити етапи методи та способи які використовують для діагностики неплідності самців. Розрізняти парувальну і запліднювальну імпотенції жеребців-плідників. Вміти розробляти превентивні заходи за парувальної і запліднювальної імпотенції.</p>	надіслати звіт до ЕНК.	
<p>Тема 7. Патологія вагітності в кобил</p>	2/0	<p>Знати особливості перебігу і критичні періоди вагітності кобил. Вміти проводити діагностичне дослідження жеребної кобили та визначати патологічний перебіг вагітності. Проводити і аналізувати необхідні лабораторні дослідження. Диференціювати різні види патології вагітності у коней. Знати клінічні ознаки і перебіг плацентарної недостатності, маткової кровотечі. маткової кили, вивертання і випадіння піхви.</p>		
<p>Тема 8. Ембріональна смертність і аборт у кобил</p>	0/2	<p>Знати причини і патогенез ембріональної</p>	<p>Виконати лабораторн у роботу № 4 та</p>	10

		<p>смертності та абортів у коней. Вміти діагностувати ембріональну смертність та аборт у коней. Розуміти наслідки переривання вагітності у коней.</p>	надіслати звіт до ЕНК.	
<p>Тема 9. Фізіологія і патологія родів у кобил</p>	2/0	<p>Знати особливості перебігу нормальних і патологічних родів у коней та клінічні ознаки їх перебігу. Вміти проводити діагностичне дослідження кобили під час жеребіння та визначати взаємовідношення плода у родовому каналі. Знати правила надання рододопомоги коням під час родів. Надавати рододопомогу за різних патологій жеребіння.</p>	Написати есе з кожної теми самостійної роботи та надіслати їх до ЕНК.	
<p>Тема 10. Післяродова патологія у кобил: основні напрями профілактики і лікування</p>	0/2	<p>Знати причини захворювання кобил, що виникають у післяродовий період. Проводити діагностику, лікування і профілактику субінволюції матки, вивертання та випадіння матки, гіпокальціємії, поїдання посліду, післяродової інфекції та інтоксикації. Вміти діагностувати у субінволюцію матки, післяродовий вульвіт, вестибуліт, вагініт, цервіцит, метрит, периметрит і параметрит та надавати ефективну допомогу. Надавати допомогу при</p>	Виконати лабораторн у роботу № 5 та надіслати звіт до ЕНК.	10

		гіпокальціємії, післяродовому неврозі, залежуванні після родів у кобил. Розрізняти післяродові інфекції та інтоксикації, післяродову септицемію, піємію, септикопіємію, сапремію. Аналізувати ефективність організації контролю за перебігом післяродового періоду у кобил.		
Тема 11. Ускладнення післяродового періоду в кобил	2/0	Знати фізіологічні параметри післяродового періоду у кобил, ознаки його патологічного перебігу. Вміти проводити заходи щодо нормалізації і контролю за перебігом післяродового періоду. Розробляти заходи профілактики післяродової патології.		
Тема 12. Метрит у кобил: основні напрями профілактики і лікування	0/2	Знати етіологію, патогенез, та наслідки для фертильності кобил захворювання на метрит. Вміти проводити клінічні та лабораторні дослідження на у хворих метритом кобил. Аналізувати та інтерпретувати результати досліджень для складання протоколу лікування тварини і профілактичних заходів.	Виконати лабораторн у роботу № 6 та надіслати звіт до ЕНК.	10

<p>Тема 13. Неплідність кобил</p>	<p>2/0</p>	<p>Знати сучасні методи діагностики, основні принципи лікування і заходи профілактики неплідності у кобил. Вміти провести діагностику неплідності кобил, організувати профілактичні заходи. Знати види неплідності у кобил. Вміти провести оцінку функціонального стану яєчників та діагностику неплідності кобил заразної етіології. Аналізувати отримані результати та проводити лікування кобил із функціональними розладами яєчників та за неплідності інфекційної етіології.</p>	<p>Написати есе на тему самостійної роботи № 2 та надіслати його до ЕНК.</p>	<p>5</p>
<p>Тема 14. Хвороби новонароджених лошат</p> <p>Діагностика, лікування та профілактика функціональних розладів яєчників у кобил.</p>	<p>0/2</p>	<p>Знати причини, які призводять до народження слабких, із зниженою резистентністю лошат (аліментарні, імунологічні, інфекційні та ін.). Вміти застосовувати головні критерії оцінки життєздатності новонароджених лошат, методи діагностики та лікування хвороб новонароджених, природжені аномалії і вродливості новонароджених. Проводити діагностування, лікувати та профілакувати</p>	<p>Виконати лабораторну роботу № 7 та надіслати звіт до ЕНК. Скласти тест для модульного контролю.</p>	<p>5 та 30 балів – за тест для модульного контролю.</p>

		гіпоксію, асфіксія, гіпотрофію, затримання меконію, кровотечу із судин кукупи пупка, запалення пупка, норицю урахуса, контрактуру суглобів, природжену відсутність анального отвору і прямої кишки у лошат.		
Тема 15. Фізіологія і патологія молочної залози кобил	1/0	Знати роль зовнішніх і внутрішніх факторів в етіології хвороб молочної залози, поширення маститу та його види у кобил. Вміти діагностувати, лікувати та профілакувати хвороби молочної залози у кобил Аналізувати: причини виникнення, ефективність застосування лікувально-профілактичних заходів за патології молочної залози.		
Тема 16. Допоміжні репродуктивні технології в конярстві	0/1	Знати види допоміжних репродуктивних технологій, які використовують в конярстві. Знати технологію трансплантації ембріонів (ТЕ) у коней, та новітні напрями в біотехнології відтворення цього виду тварин. Аналізувати фактори що впливають на її ефективність. Вміти скласти схему ТЕ у коней, підібрати	Виконати лабораторн у роботу № 8 та надіслати звіт до ЕНК.	5

		потрібні препарати, інструменти, матеріали.		
Всього за семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Кожен студент має 2 спроби для здачі кожного модуля впродовж семестру. Подальше перескладання модулів відбувається із дозволу лектора по завершенню семестру, за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Надіслані звіти та есе повинні бути виконані самостійно. Есе повинні мати коректні текстові посилання на використані джерела літератури.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять з дисципліни є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету) з подальшим відпрацюванням занять в навчальній лабораторії до початку екзаменаційної сесії.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Ветеринарне акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології: підручник / Яблонський В.А., Хомин С.П., Калиновський Г.М. [та ін.]. Вінниця: Нова Книга, 2011. 600 с.
2. Яблонський В.А. Біотехнологія відтворення тварин: навчальний посібник. К.: Арістей, 2004. 296 с.
3. Яблонський В.А. Практичне акушерство, гінекологія та штучне осіменіння сільськогосподарських тварин: навчальний посібник. К., Урожай, 2002. 319 С.
4. Лабораторна і функціональна діагностика у ветеринарному акушерстві, гінекології та андрології: навчальний посібник / Любецький В.Й., Жук Ю.В., Вальчук О.А. [та ін.]. Київ, НУБіП України, 2020. 258 с.

5. Біотехнологічні методи у ветеринарній репродуктології: навчальний посібник / Ковпак. В.В., Вальчук О.А., Деркач С.С. [та ін.]. Київ, НУБіП України, 2020. 102 с.
6. Фізіологія та патологія молочної залози у тварин: Навчальний посібник / за заг. ред.. А.В. Березовського, М.І. Харенка та В.Й. Любецького. К.: ДІА, 2018. 476 с.
7. Фізіологія та патологія розмноження дрібних тварин: навчальний посібник / Березовського А.В. та Харенка М.І., Хомин С.П. [та ін.]. В-во Полісся, 2017. 392 с.
8. Акушерство, гінекологія та штучне осіменіння сільськогосподарських тварин: навчальний посібник / Г.Г. Харута, С.С. Волков, І.М. Плахотнюк [та ін.]. К.: Аграрна освіта, 2013. 445 с.
9. Павлюк М.В. Технологія відтворення сільськогосподарських тварин. К.: Аграрна освіта, 2017. 140 с.
10. Верховна Рада України: <http://rada.gov.ua/>
11. Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту прав споживачів: <http://www.consumer.gov.ua/>
12. Всесвітня організація охорони здоров'я тварин (МЄБ): <http://www.oie.int/>
13. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського: <http://www.nbu.gov.ua>
14. Наукова бібліотека Національного університету біоресурсів і природокористування України: library.nubip.edu.ua
15. Національна Наукова Сільськогосподарська Бібліотека Національної Академії Аграрних Наук: www.dnsgb.com.ua
16. FAO: <http://www.fao.org>.

Електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3691>)